

Oppsummering av krav i revidert avløpsdirektiv

(NB: kun oppsummering av noen artikler – fullstendig tekst finnes her: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/3019/oj>)

Tema (artikkel i direktivet)	Krav og frister
Definisjoner (A2):	
- Tettbebyggelse	Et område der befolkningen (i pe), kombinert eller ikke med økonomisk virksomhet, er tilstrekkelig konsentrert til at avløpsvannet kan samles opp og ledes til ett eller flere renseanlegg og/eller til ett eller flere utslippspunkter. (Fra fortalen: Når de avgrenser sine tettbebyggelser, bør medlemsstatene ta hensyn til den veiledende referanseterskelen på 10 til 25 pe. per hektar, hvor befolkningen, muligens kombinert med økonomiske aktiviteter, lokalisert i et bestemt område anses som tilstrekkelig konsentrert.)
Oppsamlingssystem (A3):	
- Krav for tettbebyggelser fra	1 000 pe
o Frist	31.12.2035
Individuelle systemer (A4):	
- Kan unntaksvis brukes når	Mulighet for individuelle anlegg (IAS) der tilknytning til ledningsnett ikke vil gi miljømessig nytte, kostnadene vil være altfor høye eller det ikke er teknisk mulig
- Krav til rensing	Skal være utformet, driftet og vedlikeholdt på en måte som oppnår samme beskyttelse av helse- og miljø som sekundær- og tertiærrensing.
- Krav til registrering og inspeksjon	Anleggene må registreres i et register og inspiseres/kontrolleres av myndighetene eller kompetent personell på bakgrunn av en risikovurdering. Krav til utforming/funksjon av nye anlegg kan komme fra EU.
Helhetlige planer (A5)	
- Krav om plan for	Dreneringsområdet til tettbebyggelser fra 100 000 pe
o Frist utarbeidelse av plan	31.12.2033
- Krav om plan for tettbebyggelser fra	10 000 pe til 100 000 pe hvor det er behov basert på (ikke fullstendig liste): - utslipp av urensset avløpsvann via overløp utgjør en risiko for miljø eller menneskers helse

Tema (artikkel i direktivet)	Krav og frister
	utslipp av organisk stoff, og hvis relevant av fosfor og nitrogen, fra overløp av urensset avløpsvann utgjør mer enn 2% av den årlige mengden oppsamlet avløpsvann basert på tørrværstilrenning Det er nasjonale myndigheter som er ansvarlig for å utarbeide en liste over tettbebyggelsene hvor det er behov.
Frist for kartlegging av behov	6 mnd. etter neste oppdatering av River Basin Management Plan (regionale vannforvaltningsplaner) eller senest innen 22. juni 2028
Frist utarbeidelse av plan	31.12.2039
Krav til reduksjon av overløp på ledningsnettet (Annex 5)	Det er satt et veiledende ikke-bindende mål om et maksimalt stoffutslipp fra overløp på 2 % av tørrværmengden (organisk stoff, samt fosfor og nitrogen ved utslipp til sårbart område)
Frist	31.12.2039 for tettbebyggelser fra 100 0000 pe 31.12.2045 for tettbebyggelser fra 10 000 pe (hvor det er behov)
Sekundærrensing (A6):	Reduksjon av organisk stoff
Krav for alle anlegg i tettbebyggelser fra	1 000 pe
Frist for anlegg i tettbebyggelser:	
2 000 – 10 000 pe med utslipp til kyst	31.12.2037
- Fra 10 000 pe til «mindre følsomt område» som har primærrensing i dag	31.12.2037
1 000 – 2 000 pe	31.12.2035 - Hvis mindre enn 50% av tettbebyggelsene/50% av vannet i disse har sekundærrensing pr. 1.1.2025 kan fristen utvides med maksimalt 8 år - Anlegg hvor midlere kvartal vise innløpstemperatur er under 6°C kan få lempeligere krav (40% BOF₅) til og 31.12.2045.
Rensekrav	BOF₅: 25 mg O₂/l eller 70-90 % og KOF: 125 mg O₂/l eller 75 % Vurderes pr prøve hvor et bestemt antall kan slettes iht. en tabell
Tertiærrensing (A7):	Reduksjon av næringssaltene fosfor og/eller nitrogen
Krav for alle anlegg fra	150 000 pe

Tema (artikkel i direktivet)	Krav og frister
○ Frist for anlegg	30 % av anleggene innen 31.12.2033, 70 % innen 31.12.2036, 100 % innen 31.12.2039
○ Parameter	Fosfor (P) og nitrogen (N)
○ Rensekrav	P: 0,5 mg P/l eller 90% og N: 8 mg N/l eller 80 % Vurderes som årlig gjennomsnitt
- Tettbebyggelser med utslipp til sårbart område fra	10 000 pe
○ Frist kartlegging og publisering av liste over sårbare områder	31.12.2027 (nasjonale myndigheter er ansvarlige)
○ Frist for tettbebyggelser	20 % av tettbebyggelsene innen 31.12.2033, 40 % innen 31.12.2036, 60 % innen 31.12.2039, 100 % innen 31.12.2045 • Mulighet for inntil 8 års utsettelse fra 2045 hvis færre enn 50% av tettbebyggelsene har kravet pr. 1.1.2025 • Mulighet for inntil 5 års utsettelse på fristene for anlegg som er under bygging/ombygging etter 31.12.2020 før 1.1.2025
○ Parametere	P eller N, eller begge
○ Rensekrav	P: 0,7 mg P eller 87,5% og/eller N: 10 mg N/l eller 80 % Vurderes som årlig gjennomsnitt
- Anlegg med utslipp i nedbørfeltet til et sårbart område	Anlegg fra 10 000 pe skal ha samme krav og frister som tettbebyggelsene med utslipp til det sårbare området
- Temperaturunntak N	Hvis vannet ut av den biologiske reaktoren er under 12°C kan analyseverdiene i denne perioden ekskluderes fra beregning av årlig gjennomsnitt hvis: ○ ingen negativ effekt på miljøet er sikret og ○ kravene vil kreve for høye kostnader eller for mye energi Hvis vannet ut av den biologiske reaktoren er under 5°C kan analyseverdiene i perioden ekskluderes uansett.
- Naturlig retensjon	Kan kun inkluderes der dette gjøres i dag

Tema (artikkel i direktivet)	Krav og frister
Kvartærrensing (A8):	Reduksjon av mikroforurensninger
- Krav for alle anlegg fra	150 000 pe
o Frist for anlegg	20 % av anleggene innen 31.12.2033, 60 % innen 31.12.2039, 100 % innen 31.12.2045
- Tettbebyggelser med utslipp til sårbart område fra	10 000 pe - Med mindre en risikovurdering viser at utslippet ikke har negativ effekt - Kun de anleggene i tettbebyggelsen som har utslipp til det sårbare område
o Frist for kartlegging av sårbare områder	31.12.2030 (nasjonale myndigheter er ansvarlige)
o Frist for tettbebyggelser	10 % av tettbebyggelsene innen 31.12.2033, 30% innen 31.12.2036, 60 % innen 31.12.2039, 100% innen 31.12.2045
- Krav i nedbørfeltet til sårbart område	Ikke generelt krav, men for drikkevannskilder skal man se på anlegg i hele dreneringsområde
- Rensekrav alle	80% av utvalgte spesifiserte indikatorparametere, beregnet på tørrvæstilrenning Vurderes pr. prøve hvor noen prøver kan slettes iht. en tabell
Utvidet produsentansvar (A9):	
- Hvem skal betale	Produsenter min. 80% av både investering og drift, resten nasjonal finansiering
Energi (A11):	
- Krav om energirevisjon for anlegg og frist	Anlegg fra 100 000 pe: 31.12.2028. Anlegg fra 10 000 pe til 100 000 pe: 31.12.2032
- Innhold	Identifisere potensialet for kostnadseffektive tiltak for å redusere bruken av energi, øke bruken og produksjonen av fornybar energi. Særlig fokus på å identifisere og utnytte potensialet for biogassproduksjon eller gjenvinning av varme.
- Energinøytralitet	Medlemsstatene skal på nasjonalt nivå sikre at den totale årlige energien fra fornybare kilder generert på eller utenfor avløpsrenseanlegget på vegne av eierne eller operatørene av avløpsrenseanlegg som behandler en belastning på 10 000 pe og mer, og uavhengig av om denne energien brukes på eller utenfor renseanlegget av deres eiere eller operatører, tilsvarer minst: 20 % innen 31.12.2030, 40 % innen 31.12.2035, 70 % innen 31.12.2040, 100 % innen 31.12.2045
- Mulighet for å kjøpe energi	Mulighet for å kjøpe opp til 35 % fornybar energi hvis alle andre mulige tiltak er iverksatt.
Risikovurdering (A18)	Ved behov for å beskytte helse eller miljø skal det settes strengere krav enn minimumskravene.

Les mer hos Norsk Vann: <https://norskvann.no/avlopsrensing-og-miljo/revidert-avlopsdirektiv/>

Rensekrav

Type rensning	Reduksjon av	Krav	Hvem	Frist
Sekundærrensing	Organisk stoff	70-90% BOF ₅ eller 25mg/l og 75 % KOF eller 125 mg/l	Anlegg omfattet av dagens direktiv	Skal ha oppfylt kravet i dag
			Anlegg i tettbebyggelser fra 2000 til 10 000 pe med utslipp til kyst	31.12.2037
			Anlegg i tettbebyggelser fra 10 000 pe med utslipp til det som i dag er i «mindre sårbart område» og som har fått innvilget primærrensing pr. 1.1.2025	
			Anlegg i tettbebyggelser fra 1000-2000 pe	
Tertiærrensing	Fosfor og nitrogen	0,5 mg P/l eller 90% og 8 mg N/l eller 80 %	Anlegg fra 150 000 pe	30 % innen 31.12.2033, 70 % innen 31.12.2036, 100 % innen 31.12.2039
		0,7 mg P eller 87,5% og/eller 10 mg N/l eller 80 %	Anlegg i tettbebyggelser fra 10 000 pe med utslipp til sårbart område og anlegg fra 10 000 pe i nedbørfeltet til disse områdene	20 % innen 31.12.2033, 40 % innen 31.12.2036, 60 % innen 31.12.2039, 100 % innen 31.12.2045
Kvartærrensing	Mikroforurensinger	80 % av indikatorstoffer	Anlegg fra 150 000 pe	20 % innen 31.12.2033, 60 % innen 31.12.2039, 100 % innen 31.12.2045
			Anlegg i tettbebyggelser fra 10 000 pe med utslipp til sårbart område	10 % innen 31.12.2033, 30% innen 31.12.2036, 60 % innen 31.12.2039, 100% innen 31.12.2045